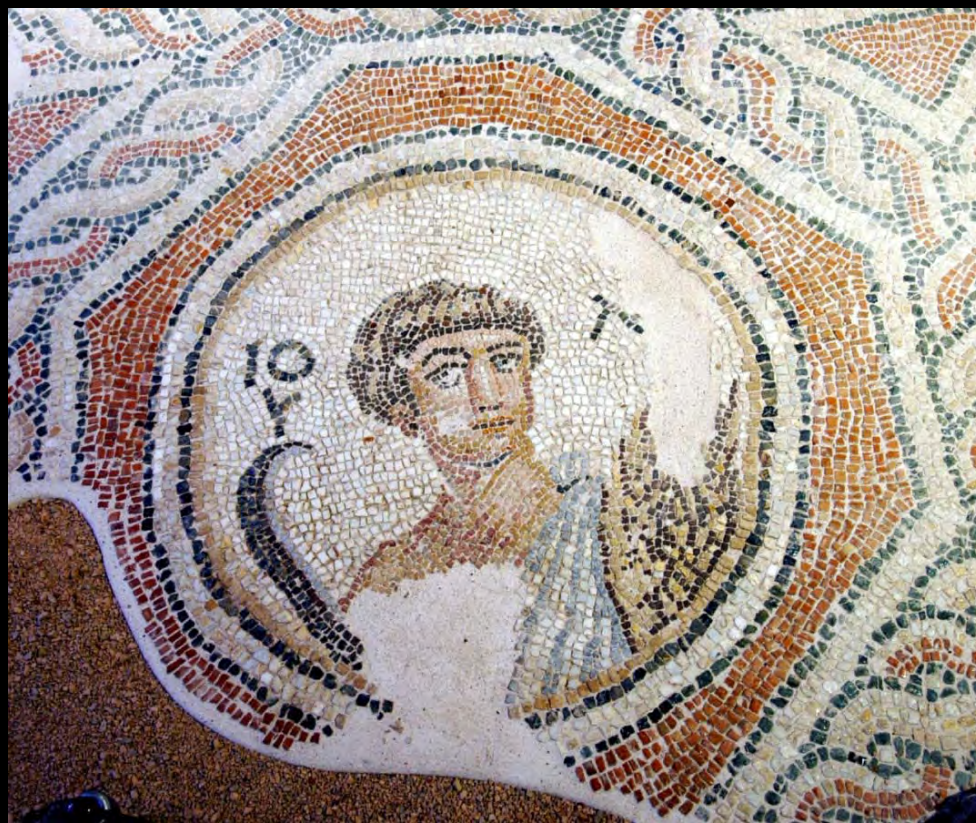




# Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

## Τα αλλοτινά και τωρινά πρόσωπα του Χρόνου



Ρένα Βεροπουλίδου  
*δρ αρχαιολογίας*



## Εισαγωγική ενότητα

- Έννοια του χρόνου
- Μέτρηση του χρόνου
- Ημερολόγια (με έμφαση στο Βυζάντιο)
- Όργανα μέτρησης του χρόνου





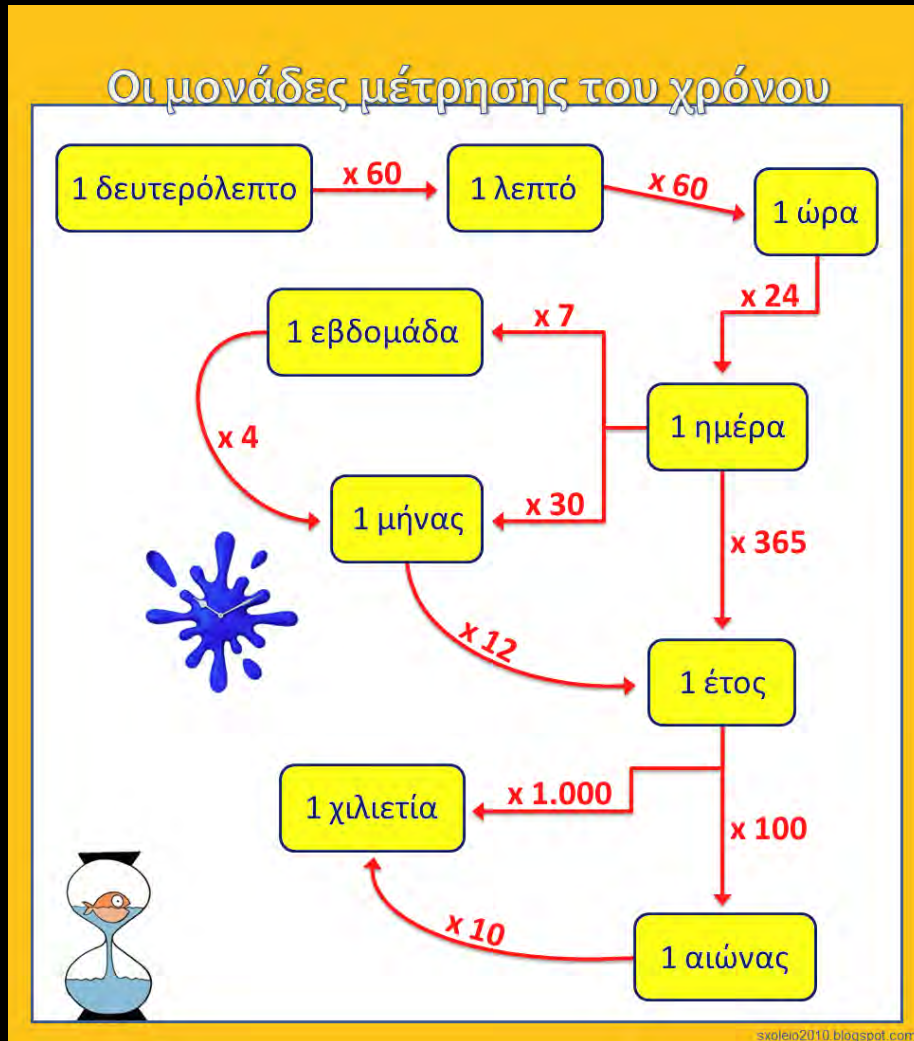
## Έννοια του χρόνου

- η ακαθόριστη κίνηση της ύπαρξης και των γεγονότων στο παρελθόν, το παρόν, και το μέλλον, θεωρούμενη ως σύνολο
- η ακριβής μέτρηση μιας διαδικασίας από το παρελθόν στο μέλλον
- "ένα μη χωρικό γραμμικό συνεχές στο οποίο τα γεγονότα συμβαίνουν με εμφανώς μη αναστρέψιμη τάξη"
- θεμελιώδης ποσότητα (όπως ο χώρος και η μάζα) → καθορίζεται μέσω της μέτρησης → συνεπώς είναι μέγεθος και μία πραγματική, θεμελιώδης ιδιότητα του σύμπαντος
- παρέχει το πλαίσιο στο οποίο συντελούνται τα γεγονότα είναι απαραίτητος για την καθημερινή δραστηριότητα & για να υπάρχει κοινωνική ζωή
- κυλάει με διαφορετικό ρυθμό σε εξάρτηση με την κίνηση του παρατηρητή και την ένταση της έλξης που ασκεί η βαρύτητα



# Μέτρηση του χρόνου

## Μονάδες μέτρησης του χρόνου





# Μέτρηση του χρόνου

## Απορίες & διαπιστώσεις

- τον μετράμε, τον χάνουμε & συνήθως θα θέλαμε να είχαμε περισσότερο
- μοιάζει κάτι τόσο φυσικό ώστε συνήθως ξεχνάμε πόσο παράξενη έννοια είναι
- είναι πραγματικός ή αποκύημα της φαντασίας;
- πώς τον αντιλαμβάνεται το σώμα και το μυαλό μας;
- μπορούμε να αναγνωρίσουμε το χρόνο, αλλά δεν τον καταλαβαίνουμε
- ο χρόνος μπορεί να επιμηκυνθεί ή να συρρικνωθεί....
  - ✓ όταν φοβόμαστε φαίνεται ότι επιβραδύνεται
  - ✓ όταν διασκεδάζουμε "κυλά σαν νερό"
  - ✓ όταν συμβαίνει κάτι "καινούργιο" επιμηκύνεται





## Ημερολόγια

- Ποιες ήταν οι πρώτες υποδιαιρέσεις του "χρόνου" που σκέφτηκαν οι άνθρωποι;
- Πώς μετρούσαν το χρόνο στα ρωμαϊκά και βυζαντινά χρόνια;

### Σεληνιακά ημερολόγια

αρχαιότερα και λιγότερο ακριβή | "Το έτος του Ρωμύλου" = δεκάμηνο

### Σεληνοηλιακά ημερολόγια

διόρθωση των σεληνιακών, ώστε να αντιστοιχούν οι μήνες με τις εποχές

### Ηλιακά ημερολόγια

αντιστοιχούν στο τροπικό έτος

η έναρξη των μηνών δε συγχρονίζεται με τις φάσεις της σελήνης

**Ιουλιανό**

**Γρηγοριανό**



# Όργανα μέτρησης του χρόνου





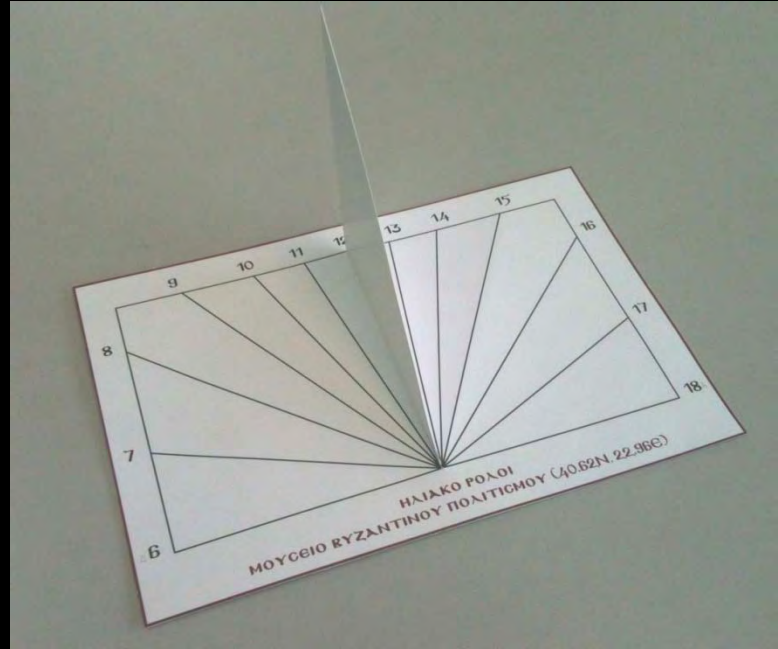
# Όργανα μέτρησης του χρόνου







# Όργανα μέτρησης του χρόνου





# Όργανα μέτρησης του χρόνου



Η Αγία Αικατερίνη με κρικωτό αστρολάβο, 17<sup>ος</sup> αι.



# Όργανα μέτρησης του χρόνου







# Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

## Τα αλλοτινά και τωρινά πρόσωπα του Χρόνου

